

**ACADÉMIE
DE TOULOUSE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

CONCOURS EXTERNE SPECIAL DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ECOLES

Epreuve écrite en langue régionale

SESSION 2024

OCCITAN

Durée : 3 heures

L'épreuve comporte trois parties :

- commentaire en langue régionale d'un texte en langue régionale
- traduction en français d'un texte bref en langue régionale accompagnée de la réponse à des questions de grammaire
- commentaire en langue régionale d'un document pédagogique

L'épreuve est notée sur 20 points et affectée du coefficient 1.

Une note globale égale ou inférieure à 5 est éliminatoire.

Le sujet comporte 6 pages numérotées de 1/6 à 6/6.

Les candidats composent dans la variété de langue de leur choix.

**L'usage de tout ouvrage de référence, de tout document et de dictionnaire
n'est pas autorisé.**

L'usage de la calculatrice n'est pas autorisé.

1- PRIMIÈRA PARTIDA (10 punts)

Escrivètz en occitan un comentari del tèxte que seguís, *Solidaritat Feminina*.

Podètz compausar liurament lo vòstre comentari o vos apiejar sus aquestes punts :

- lo genre del tèxte
- la singularitat dels personatges
- las oposicions presentas dins lo tèxte
- la paradòxa de la situacion e sa portada simbolica

A la lutz del tèxte e de las vòstras coneissenças, digatz cossí l'autor nos mena a soscar sus de problematicas actualas.

SOLIDARITAT FEMENINA

Madama Matieu viviá dins una bòrda pichona crincada sul puèg al cap de la còsta de Penot dins la comuna de Vurfèlh de Seia en Roèrgue. Èra veusa despuèi un desenat d'annadas e passava la retirada aquí ambe son fraire. Aquel, lo sonava l'ors per amor que, demorat celibatari, èra un bocin reguèrgue.

5 En aquel temps (las annadas 1990), lo mieu fraire logava las tèrras e, quand l'estiu anàvem totes dos arremosar las balas de fen, nos caliá, abans de s'entornar en çò nòstre, en passant davant l'ostal, davalat dels tractors per beure un còp e de segur parlar. O cal dire, aquela femna aimava mai que mai charrar e aviá totjorn quicòm a nos contar.

10 Doncas, un còp, èrem totes dos assetats d'un costat de la taula ja comola de botelhas de totes menas. L'ors èra de pè, darrièr nosautres, las mans darrièr l'esquina, lo cuol virat a la chaminada, ont l'ola èra sul fuòc quitament l'estiu. Ela furgava dins un tirador per trapar qualques paquets de cocons, voidèt aquò dins una assièta que pausèt sus la taula tot en se sesent fàcia a nosautres.

15 E alara se metèt a nos contar qu'un còp èra, aquò fa un brieu, benlèu qu'èra pas encara veusa, pendent de manòbras de l'armada, dos soldats, que cargavan cadun lo berret roge, avián installada una antena de ràdio pel codèrc. Plan segur, los convidèt a intrar dins l'ostal e aital los dos òmes èran a la meteissa taula e benlèu seguts sus las meteissas cadieras que nosautres. Avián mes l'apleit de comunicacion dins l'ostal, en fasant passar lo fial de l'antena per la fenèstra o jos la pòrta. De temps en temps, un dels soldats alucava la

20 ràdio e parlava aital dins lo micro : « *Marie-Jeanne, Marie-Jeanne, pour contact radio, Marie-Jeanne* ». E coma la Maria-Joana demorava muda, i tornava qualques temps après.

25 Madama Matieu, un bocin encolerida, continuèt en disent qu'aquò se fa pas d'embestiar lo mond aital e que se la Maria-Joana voliá pas respondre alara la caliá daissar en patz. L'ors, qu'aviá fach dos passes cap a la taula, totjorn las mans darrièr l'esquina, se balançava d'una camba sus l'autra, bolegava lo cap de drecha a esquèrra, obrissiá la boca coma un peis en fasant un pichon bruch ambe los pòts e la lenga e disiá, quand podíá parlar :

« Mas Maria-Joana, aquò es un nom de còdi ! Maria-Joana es pas una femna ! Es un nom de còdi ». E ela, tustant ambe la man sus la tela cerada, de respondre : « Un nom de còdi, bogre d'ase ! Te'n vau balhar ieu de noms de còdi. Aquel impertinent, ambe son utís, preniá plaser a far cagar aquela paura femna. E la Maria-Joana, qu'èra pro pacienta, o cal dire, aviá plan rason de respondre pas. ». L'ors continuava a bolegar lo cap en assajant d'explicar la siá teoria del nom de còdi mas ela lo voliá pas escotar. E fin finala, acabèt en nos disent : « Se ieu èri estada la Maria-Joana, sabètz que te li auriái mes una brava ronflada per las aurelhas a aquel malaprés. ».

Ara, a la cima del puèg, l'ostalón es voide. L'ors partiguèt lo primièr, pres per una malautiá. Madama Matieu demorèt sola qualques annadas puèi s'enanèt jaire còsta son òme dins lo cementèri de Vurfèlh. Devi cofessar, e soi trist en tot dire aquò, que l'abséncia d'aquela femna me fa dòl, quitament se la vesiaí sonque qualques còps per an. Èra pas brica piòta mas tot al contrari plan aluserpida. Mas que volètz, èra lo primièr còp de sa vida que vesiaí un paracasudista, cap pelat, berret roge e votz gròssa, apelar, ambe una mena de telefòn, una certana Maria-Joana.

D'après un tèxte de Joan Taurines, tirat de la revista Lo Gai Saber, 2021

2- SEGONDA PARTIDA (5 punts)

2.1 Tradusètz en francés aqueste extrait del tèxte (2,5 punts) :

Ara, a la cima del puèg, l'ostalón es voide. L'ors **partiguèt** lo primièr, pres per una malautiá. Madama Matieu demorèt sola qualques annadas puèi s'enanèt jaire còsta son òme dins lo cementèri de Vurfèlh. Devi cofessar, e soi trist **en tot dire** aquò, que l'abséncia d'aquela femna me fa dòl, quitament se la vesiaí sonque qualques còps per an. Èra pas brica piòta mas tot al contrari plan aluserpida. Mas que volètz, èra lo primièr còp de sa vida que vesiaí un paracasudista, cap pelat, berret roge e votz gròssa, apelar, ambe una mena de telefòn, una certana Maria-Joana.

2.2 Tractatz aquestas doas questions de gramatica (2,5 punts) :

- Justificatz lo mòde e lo temps del vèrbe dins la frasa « L'ors **partiguèt** lo primièr » o dins son equivalent gascon « L'ors que **partí** lo primèr ».
- Comentatz lo punt gramatical mes en relèu dins la frasa seguenta : « soi trist **en tot dire** aquò ».

3- TRESENA PARTIDA (5 punts):

Comentatz en occitan lo document seguent en identificar sa natura e en precisar los objectius disciplinaris e linguistics visats. Prepausat una corta analisi didactica dins l'encastre d'una utilizacion en classa bilingua francés-occitan.

DOCUMENT : Extrait del manual « Cap a las Mats », CM1, Hatier. Edicion en occitan del CAP'ÒC, 2020.

Podètz causir la varietat linguistica que vos conven :
pagina 5 (lengadocian) o pagina 6 (gascon).

Istòrias de chocolat

Lo chocolat es fabricat a partir d'una mescla de pasta de cacau e de sucre. Lo cacau apareguèt en Euròpa a l'entorn de 1520, après la conquista del Mexique. Arribèt en França a l'entorn de 1615. Las primièras barras de chocolat foguèron pas fargadas abans 1819, en Soïssa. Aquò's en 1828 que comencèron de fabricar lo chocolat en polvera al Païses Basses. Lo cacau es obtengut a partir de favas contengudas dins la frucha del cacauier, sonadas cabòças. Un cacauier pòt mesurar de 4 m a 10 m de naut.

- 1 De quantes mètres lo cacauier mai grand depassa lo cacauier mai pichon ?
- 2 Quant de temps s'es debanat entre l'aparicion del cacau en Euròpa e la primièra fabricacion de barras de chocolat ?
- 3 Lo primièr chocolat en polvera foguèt fabricat 86 ans abans la creacion de la polvera de marca Banania. En quina annada foguèt creada la marca Banania ?

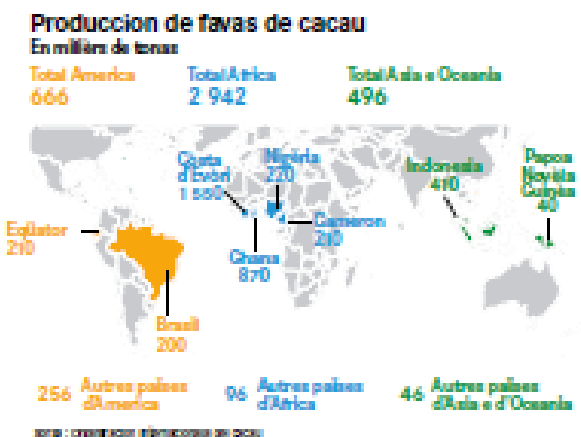
- 4 Una cabòça pesa de 200 g a 800 g e clau de 10 a 50 favas. Un productor a recollat 300 cabòças.
 - a. Qué pòdes dire del nombre de favas qu'a pogut recollir ?
 - b. Qué pòdes dire de la massa totala de sa recòlta ?

- 5 Un confiseire renga 600 chocolats dins de bóstias coma aquela d'aquí. Quantas bóstias pòt emplenar ?

- 6 Un confiseire aprèsta de paquets de chocolat en metent dins cadun 8 chocolats blancs e 5 chocolats negres. A 90 chocolats blancs e 60 chocolats negres.
 - a. Quantes paquets pòt aprestar ?
 - b. Quantes chocolats de cada mena li demoraràn ?
- 7 Respond a las questions en te servissent de las entresenhas d'aquel document.
 - a. Quines continents produsisson mai de 500 000 tonas de favas de chocolat ?
 - b. Verifica se lo total donat per l'Àfrica es exacte.
 - c. Lo Ghana, quant produsís de tonas de chocolat de mai que lo Brasil ?

Istòrias de chocolat

Lo chocolat qu'ei fabricat en mesclar pasta de cacau e sucre. Lo cacau qu'ei apareishut en Euròpa de cap a 1520, après la conquista deu Mexic. En França qu'arribè de cap a 1615. Qu'ei sonque en 1819 qu'estón fabricadas las pumèras barras de chocolat, en Soïssa. Lo chocolat molut, eth, que comencè d'estar fabricat en 1828 aus País Baïshs. Lo cacau qu'ei obtienut en partir de havas, aperadas cabòssas, qui son hens las frutas deu cacauèr.

Un cacauèr que pòt mesurar de 4 m dinc a 10 m de haut.

- 1 De quant de mètres lo cacauèr mei gran e passa lo cacauèr mei petit ?
- 2 Quant de temps e's passè entre l'aparicion deu cacau en Euròpa e la pumèra fabricacion de barras de chocolat ?
- 3 Lo pumèr chocolat molut qu'estó fabricat 86 ans abans la creacion deu de la marca Banania.
En quina annada la marca Banania ei estada creada ?
- 4 Ua cabòssa que pesa de 200 g a 800 g e que tien de 10 a 15 havas.
Un productor qu'a amassat 300 cabòssas.
a. Qu'ei çò que pòdes díser deu nombre de havas que s'a podut amassar ?
b. Qu'ei çò que pòdes díser de la massa totau de la soa amassada ?

- 5 Un confidor que hica 600 chocolats en boeitas com aquesta.
Quant de boeitas e pòt pleiar ?

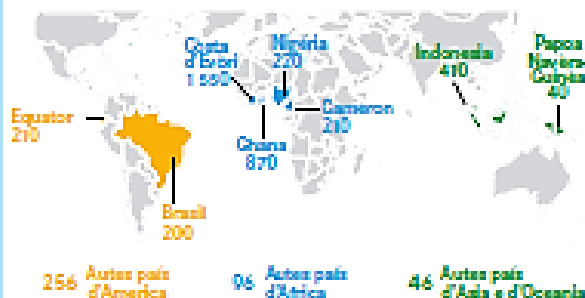

- 6 Un confidor que prepara paquets de chocolats en hicar en cadun 8 chocolats blancs e 5 chocolats negres. Que i a 90 chocolats blancs e 60 chocolats negres.
a. Quant de paquets e pòt preparar ?
b. Quant e'u demorará de chocolats de cada sòrta ?
- 7 Respon a las questions en emplegar las informacions d'aqueste document.
a. Quins continents produseishen mei de 500 000 tonas de havas de chocolat ?
b. Verifica si lo totau balhat tà Africa ei exacte.
c. Quant de tonas de chocolat Ghana e produseish en mei que non pas Brasil ?

Produccion de havas de cacau

En mètra de tonas

Totau America 666 Totau Africa 2 942 Totau Asia e Oceania 496

font : organizacion internacionala del cacau